

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐÀ

QUYỀN 81

Phẩm 22: THIÊN ĐẾ (5)

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ Bố thí ba-la-mật-đà, chẳng trụ Tịnh giới, An nhẫn, Tịnh tấn, Tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đà. Vì sao? Vì Bố thí ba-la-mật-đà... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ bốn Tịnh lự, chẳng trụ bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc. Vì sao? Vì bốn Tịnh lự... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ tám Giải thoát, chẳng trụ tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ. Vì sao? Vì tám Giải thoát... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ bốn Niệm trụ, chẳng trụ bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo. Vì sao? Vì bốn Niệm trụ... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ pháp môn giải thoát Không, chẳng trụ pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyện. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát Không... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ năm loại mắt, chẳng trụ sáu phép thần thông. Vì sao? Vì năm loại mắt... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ mười lực của Phật, chẳng trụ bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Vì sao? Vì mười lực của Phật... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ pháp không quên mất, chẳng trụ tánh luôn luôn xả. Vì sao? Vì pháp không quên mất... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ tất cả pháp môn Đà-la-ni, chẳng trụ tất cả pháp môn Tam-ma-địa. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Đà-la-ni... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ trí Nhất thiết, chẳng trụ trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Vì sao? Vì trí Nhất thiết... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ Thanh văn thừa, chẳng trụ Độc giác thừa, Vô thượng thừa. Vì sao? Vì Thanh văn thừa... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ Dự lưu và Dự lưu hướng, quả, chẳng trụ Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hướng, quả. Vì sao? Vì Dự lưu... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ Độc giác và quả vị Độc giác, chẳng trụ Bồ-tát, Như Lai và pháp của Bồ-tát, Như Lai. Vì sao? Vì Độc giác... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ bậc Cực hỷ và pháp, chẳng trụ bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thăng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân và pháp. Vì sao? Vì bậc Cực hỷ... chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, tâm Như Lai chẳng trụ bậc phàm phu và pháp, chẳng trụ bậc Chứng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai và pháp. Vì sao? Vì bậc phàm phu... chẳng thể nắm bắt được.

Như vậy, Thiện Hiện, tâm Như Lai, đối với tất cả pháp, hoàn toàn không có chỗ trụ, cũng chẳng phải chẳng trụ.

Khi ấy, Cụ thọ Thiện Hiện nói với Xá-lợi Tử:

–Như vậy, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa nhưng đồng với Như Lai, đối với tất cả pháp, hoàn toàn không có chỗ trụ, cũng chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Xá-lợi Tử, vì Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với sắc, chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ, đối với thọ, tưởng, hành, thức, cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì sắc uẩn... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với nhãn xứ chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì nhãn xứ... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với sắc xứ chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì sắc xứ... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với nhãn giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc cùng các thọ do nhãn xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì nhãn giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với nhĩ giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc cùng các thọ do nhĩ xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì nhĩ giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với tỷ giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc cùng các thọ do tỷ xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì tỷ giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với thiệt giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc cùng các thọ do thiệt xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì thiệt giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với thân giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với xúc giới, thân thức giới và thân xúc cùng các thọ do thân xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì thân giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với ý giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với pháp giới, ý thức giới và ý xúc cùng các thọ do ý xúc làm duyên sinh ra cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì ý giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với địa giới chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với thủy, hỏa, phong, không, thức giới cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì địa giới... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với Thánh đế khổ chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với Thánh đế tập, diệt, đạo cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì Thánh đế khổ... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với vô minh chẳng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sinh, lão tử, sầu bi khổ ưu não cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì vô minh... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với pháp không bên trong chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn, pháp không không đổi khác, pháp không bản tánh, pháp không tự tướng, pháp không cộng tướng, pháp không nơi tất cả pháp, pháp không chẳng thể nắm bắt được, pháp không không tánh, pháp không tự tánh, pháp không không tánh tự tánh cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì pháp không bên trong... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với chân như chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với pháp giới, pháp tánh, tánh không hư vọng, tánh chẳng đổi khác, tánh bình đẳng, tánh ly sinh, pháp định, pháp trụ, thật tế, cảnh giới hư không, cảnh giới chẳng thể nghĩ bàn cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì chân như... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với Bố thí ba-la-mật-đa chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tấn, Tinh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì Bố thí ba-la-mật-đa... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với bốn Tịnh lự chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với bốn Vô lượng, bốn Định vô sắc cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì bốn Tịnh lự... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với tám Giải thoát chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với tám Thắng xứ, chín Định thứ đệ, mười Biến xứ cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì tám Giải thoát... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với bốn Niệm trụ chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với bốn Chánh đoạn, bốn Thần túc, năm Căn, năm Lực, bảy chi Đẳng giác, tám chi Thánh đạo cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì bốn Niệm trụ... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với pháp môn giải thoát Không chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với pháp môn giải thoát Vô tướng, Vô nguyên cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì pháp môn giải thoát Không... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với năm loại mắt chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với sáu phép thần thông cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì năm loại mắt... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với mười lực của Phật chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại Từ, đại Bi, đại Hỷ, đại Xả, mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì mười lực của Phật... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với pháp không quên mất chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với tánh luôn luôn xả cũng chẳng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì pháp không quên mất... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với tất cả pháp môn Đà-la-ni chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với tất cả pháp môn Tam-ma-địa cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì tất cả pháp môn Đà-la-ni... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với trí Nhất thiết chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì trí Nhất thiết... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với Thanh văn thừa chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với Độc giác thừa, Vô thượng thừa cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì Thanh văn thừa... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với Dự lưu và Dự lưu hướng, quả chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán hướng, quả cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì Dự lưu... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với Độc giác và quả vị Độc giác chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với Bồ-tát, Như Lai và pháp của Bồ-tát, Như Lai cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì Độc giác... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với bậc Cực hỷ và pháp chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với bậc Ly cấu, bậc Phát quang, bậc Diệm tuệ, bậc Cực nan thăng, bậc Hiện tiền, bậc Viễn hành, bậc Bất động, bậc Thiện tuệ, bậc Pháp vân và pháp cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì bậc Cực hỷ... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát tuy trụ Bát-nhã ba-la-mật-đa, nhưng đối với bậc phàm phu và pháp chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ; đối với bậc Chủng tánh, bậc Đệ bát, bậc Cụ kiến, bậc Bạc, bậc Ly dục, bậc Dĩ biện, bậc Độc giác, bậc Bồ-tát, bậc Như Lai và pháp cũng chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ. Vì sao? Vì bậc phàm phu... không có hai tướng.

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát đối với Bát-nhã ba-la-mật-đa, tùy theo cái chẳng phải trụ, chẳng phải chẳng trụ, lấy vô sở đắc làm phương tiện, nên tu học như vậy.

M